

Radioaktiva i digitalåldern

SESKARÖ. Scenen kan synas lite märklig. I ett skogsparti ute på en skärgårdsö går ett 70-tal människor omkring med namnbrickor märkta med mystiska teckenkombinationer som SA2YLM eller SA2AWO. Efter att ha hängt upp trådar i träden drar de sig sedan in i stugor för att skruva på elektroniska apparater.

Men förklaringen är enkel: de nordliga radioamatörerna träffades under helgen på Seskarö för en tre dagar lång session i fält.

Yngve Mattsson-Hjerpe (SM2YIP) är ordförande i Kalix radioklubb. Sedan 2006 arrangerar man ett årligt sommarläger ute på Seskarö.

- Konditionerna, alltså sändarförhållandena, är inte de allra bästa, berättar Yngve vid en radioapparat. Ett solflexminimum gör att trafiken på de kortare frekvensbanden är störda.

En radioamatör måste nämligen hålla reda på solvädret, med solfläckar och eruptioner i lika hög grad som det vanliga jordiska vädret. Men på lördagskvällen hade de cirka 70

Beteckningarna på brickorna står för deras respektive radiostationer. Yngve Mattsson-Hjerpe (SM2YIP) anropar världen.

deltagarna ändå etablerat kontakt med ett 100-tal kollegor i Europa, Japan och Kina. Under de korta kontaktarna pratar man gärna teknik, radio och antenner. Har man tid och intresse kan man förstås finna vänner där ute. Men, som Yngve säger:

- En riktig radioamatör kan prata hur länge som helst utan att det handlar om någonting.

338 radioländer

Många radioamatörer tävlar. Det gäller att ha varit i kontakt med så många radiostationer som möjligt under en viss tid. En vanlig variant är också att samla på radioländer.

Seniormedlemmen Sigvard Haapalahti har lyckats med bedriften att fånga upp bekräftelser från jordens samtliga 338 radioländer.

Radioländer är inte nödvändigtvis vanliga nationer. Ett udda radioland är Peter I Island utanför Antarktis. Till den lilla ogästvänliga ön har man genom åren arrangerat stora internationella radioexpeditioner. En expedition innebär ett par års planering och väldiga kostnader. Tonvis av sändarutrustning måste fraktas ut med hjälp av isbrytare och helikoptrar och läger byggs upp. Den senaste expeditionen skedde 2006 då man sände under ett par veckor och hade kontakt

Maria Hägglund (SA2YLM) och Mats Åström (SA2AWO) från Abborrträsk. FOTO: KENNETH MIKKO

med 80 000 amatörer runt om på jorden.

Att vara radioamatör kräver tid och att man måste vara aktiv när förhållandena är som bäst.

- Man måste ha en förstående familj, förklarar Yngve Mattsson-Hjerpe (SM2YIP). När barnen är små är många borta från hobbyn ett tag, men återkommer senare.

Som man kan utläsa av Seskarö-lägret är medelåldern hög bland radioamatörerna, 40-talisterna dominerar. Internet och

annan digital kommunikation lockar dagens unga i högre utsträckning. Hobbyn är också mansdominerad, även om det finns en del aktiva kvinnor. Maria Hägglund (SA2YLM) från Abborrträsk i Västerbotten är en sådan. Tillsammans med sambon Mats Åström (SA2AWO) har hon tagit sig upp till Seskarö.

- Ute i etern träffar man folk som man annars inte skulle komma i kontakt med. Vi radioamatörer ingår också i krissambandet.

Om samhället blir strömlöst kan vi använda batterier eller generatorer och sända information när det vanliga radionätet och kommunikationerna ligger nere.

50-talsminnen

Rune Wande (SM5COP) och hustrun Heide Wande (SM5N2G) från Strängnäs dyker upp på lördagskvällen. För kollegorna ska Rune berätta om sin tid som radioonovis i Tornedalen på 50-talet. I hembyn Korpilombolo satt han på kvällarna lutad över en rörradio av märket Centrum och lyssnade med spänning och fascination på ljuden utifrån världen.

- Fascinationen finns kvar, fastslår Rune. Han fortsatte radiobanan genom att som sextonåring skaffa licens och börja sända själv. I dag omhuldar han mest den ursprungliga radiotekniken.

- Radio är någonting annat än Internet. Det är svårt att förklara. Det handlar om att allt finns omkring oss, inte inne i några kablar.

KENNETH MIKKO